

ANALÝZA VÝSLEDKŮ JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Souhrnná zpráva pro objednatele projektu Pilotní program podpory čtenářské gramotnosti na středních školách v Jihomoravském kraji

---

Tento materiál obsahuje souhrnné výsledky a jejich srovnání v čase u žáků vybraných středních škol poskytujících vzdělání na území Jihomoravského kraje.

Analýza výsledků byla zpracována na základě 3 dílčích testování čtenářské gramotnosti ve školních letech 2018/2019 (žáci 2. ročníků) a 2019/2020 (žáci 3. ročníků).

Zpráva rovněž hodnotí výsledky Projektu, zejména efektivitu realizovaných aktivit na rozvoj čtenářské gramotnosti, a uvádí doporučení pedagogům a žákům zúčastněných škol.

OBSAH

Informace o projektu.....	2
Testování čtenářské gramotnosti.....	2
Použité typy testů a popis kategorií a úrovní.....	3
Metodická podpora pedagogům.....	5
Východiska metodické podpory.....	5
Úvodní praktický seminář.....	5
Praktické semináře ke sdílení zkušeností.....	6
Metodika rozvoje čtenářské gramotnosti v odborných předmětech.....	7
Návrhy a doporučení pro postup směřující k dalšímu rozvoji čtenářské gramotnosti.....	7
Materiály pro rozvoj čtenářské gramotnosti.....	9
Výsledky testování čtenářské gramotnosti.....	10
Struktura vzorku.....	10
Použité veličiny.....	10
Průběh testování.....	10
První dílčí etapa testování.....	11
Druhá dílčí etapa testování.....	11
Třetí dílčí etapa testování.....	12
Souhrnné výsledky testů.....	13
Čtenářská gramotnost – počty účastníků testování.....	13
Čtenářská gramotnost – souhrnné výsledky.....	14
Sumarizace.....	18
Příloha 1: tabulky s výsledky podle jednotlivých škol.....	20

INFORMACE O PROJEKTU

V rámci **Pilotního programu podpory čtenářské gramotnosti na středních školách v Jihomoravském kraji**, který je součástí projektu **PolyGram – Podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji** (registrační číslo CZ.02.3.68/0.0/0.0 /16_034/0008358) realizovala společnost Scio ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 aktivity:

- získání potřebných dat o stavu čtenářské gramotnosti na vybraných středních školách v Jihomoravském kraji, tzn. jejich získání, zpracování, analyzování a následné poskytnutí dat školám a objednateli,
- zpracování získaných dat, analýz a doporučení do dílčích (po 1. a 2. etapě) a souhrnných zpráv (po 3. etapě) pro školy a dílčí a souhrnné zprávy pro objednatele,
- provedení praktického semináře (workshopu) v celkovém rozsahu 5 hodin pro každou z vybraných škol pro pedagogy odborných předmětů, kteří učí v testovaných třídách vybrané školy, v období mezi 1. a 2. etapou on-line testu,
- provedení dvou praktických seminářů (workshopů) pro pedagogy vybraných středních škol v období mezi 2. a 3. etapou on-line testu zaměřených na sdílení zkušeností z rozvoje čtenářské gramotnosti a realizaci navržených postupů na její rozvoj,
- poskytnutí dálkového přístupu jednotlivým vybraným středním školám a objednateli k informacím o zakázce a jejím plnění a ke všem zjištěným výsledkům a zpracovaným analýzám.

TESTOVÁNÍ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Společnost Scio má za sebou více než 20 let zkušeností na poli produkce a vyhodnocování standardizovaných testů. Proces přípravy testů probíhá v souladu s pravidly oboru educational measurement a zaručuje jejich vysokou funkční kvalitu (požadovanou validitu, reliabilitu atd.).

Získání potřebných dat o stavu čtenářské gramotnosti na vybraných školách Jihomoravského kraje proběhlo opakovaným testováním čtenářské gramotnosti prostřednictvím adaptivního on-line testu Čtenář.

Test čtenářské gramotnosti je součástí portálu svetgramotnosti.cz a vychází z vývojového kontinua neboli mapy čtenářského pokroku, které umožňuje stanovit úroveň čtenářské gramotnosti žáků a studentů. Portál funguje pro základní školy od roku 2016 a v roce 2018 byl rozšířen o matematickou gramotnost.

POUŽITÉ TYPY TESTŮ A POPIS KATEGORIÍ A ÚROVNÍ

Testování čtenářské gramotnosti využívá adaptivní ověřovací test. Žák nepracuje se statickým, předem napevno sestaveným testem, ale s testem jedinečným, který je pro něj průběžně sestavován podle odpovědí na předchozí testové úlohy. Jedná se o formu adaptivního ověřovacího testu CAT (Computer Adaptive Test), který je založen na teorii MDT (Measurement Decision Theory).

Test ověřuje tři základní čtenářské dovednosti:

- zhodnocení textu
- získávání informací
- zpracování informací

Testování probíhá on-line. Doba na řešení testu není předem pevně stanovena, ale obvykle test trvá 46 až 60 minut. Adaptivní test obsahuje různé typy úloh, kromě úloh multiple choice (výběr ze 4–5 možností) jsou v adaptivním testu zastoupeny interaktivní praktické úlohy (otevřené, přiřazovací, seřazovací, označovací aj.). Součástí testování je dotazník, který mapuje čtenářské zkušenosti a návyky žáků a který má za cíl poskytnout doplňující informace k úrovni čtenářské gramotnosti na základních a středních školách.

Výsledná zpráva žáka obsahuje celkové zhodnocení jeho výsledků v testu a zařazení do jedné ze sedmi předem definovaných úrovní čtenářské gramotnosti (nečtenář, začátečník, průzkumník, objevitel, profík, specialista, expert). První strana výsledkové zprávy žáka obsahuje informace o celkové čtenářské úrovni a o úrovni čtenářských dovedností v oblasti získávání informací, zhodnocení textu, zpracování informací a dále tipy na knihy a další rozvojové materiály. Druhá strana pak obsahuje bližší charakteristiku čtenářských dovedností podle výsledné úrovně dítěte a tipy na další rozvoj.

Doporučení žák získává ve formě tipů na knihy odpovídající jeho čtenářské úrovni, dále na on-line aplikace a rozvíjející deskové hry. Součástí zprávy je i přehled všech čtenářských úrovní – žák tak získá představu o možnostech dalšího zlepšování. Rovněž obdrží tipy na zajímavé činnosti podporující rozvoj čtenářství.

Získané informace slouží k určení silných stránek školy i každého žáka v oblasti čtenářské gramotnosti a zároveň poukazují na oblasti, na jejichž zlepšení je vhodné se zaměřit. Zpráva je tak možným východiskem pro doporučení žákova dalšího rozvoje.

Průběhu testování, podrobným výsledkům a jejich analýze se věnujeme v kapitole Výsledky ověřování čtenářské gramotnosti.

Čtenář porozumí tomu, co přečte/slyší v jednoduchých obrázkových textech. Správně přiřadí obrázek k textu a seřadí obrázky chronologicky podle textu. Dokáže říct, o čem příběh je, a spojí si přečtené se svými zážitky. Odliší poezii od prózy a pozná rým.

Čtenář rozumí tomu, co čte, co mu není jasné, si přečte znovu. Pozná, jestli je kniha dobrodružná, pohádková nebo že o něčem poučuje. Předvídá, jak se příběh bude vyvíjet, co postava udělá. Dokáže doplnit slovo nebo slova do textu, dokáže přiřadit slovo, které se rýmuje. Pozná důležitá místa příběhu, hlavní myšlenku, hlavní postavy či hlavní informace. Na základě svých zkušeností porozumí i tomu, co není v textu přímo napsané (čte mezi řádky).

Čtenář si v textu všimá, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace. Všimá si jakými slovy je příběh nebo text napsán. Popíše pocity, které v něm čtení vyvolalo. Podle zadání dokáže najít vhodný text knihu. Umí porovnat různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší. Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet, a proč tomu tak je. Pozná v textu skutečné od neskutčného. Umí sestavit osnovu, pozná klíčová slova.

Čtenář si všimá, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty, a jaká slova a slovní spojení používá v textu autor pro charakteristiku postav, místa, děje. Umí je vyhledat a popsat. Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace. Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává. U některých textů dokáže říct, proč je autor napsal. Už při čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet, přemýšlí o různých možnostech.

Čtenář si všimá, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty. Umí vyhledat obrazná pojmenování, pozná, jaký mají význam, a vysvětlí jej. Podle zadání vyhledává v delším a složitějším textu potřebné informace. Dokáže porovnat, jak jsou stejné věci nebo myšlenky popsány v různých textech. Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr. Usuzuje, jaké myšlenky text obsahuje, třídí je na hlavní a vedlejší, propojuje je a hledá, jak spolu souvisejí. S pomocí návodných otázek dokáže říct, co text ovlivnilo (dobra, společnost, ...).

Čtenář si všimá, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty. Umí vyhledat obrazná pojmenování, pozná, jaký mají význam, a vysvětlí jej. Podle zadání vyhledává už během čtení v dlouhém a složitějším textu potřebné informace. Uplatňuje zásady kritického čtení, dokáže ověřit předpokládané závěry, dokáže zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Umí porovnat literární předlohu s adaptací, u faktografických textů pozná, zda jsou důvěryhodné a ucelené. Na základě rozboru textu si na něj vytváří názor, u naučných textů sleduje vedle závěrů i argumentaci. Dokáže zhodnotit, jak text ovlivnila politická a společenská situace.

Čtenář si všimá, jak a proč jsou napsány náročné texty rozmanitých funkčních stylů. Podle zadání už během čtení vyhledává v dlouhém a složitějším textu potřebné informace a dovede je dále zpracovat. Umí porovnat literární předlohu s adaptací a obě verze zhodnotit. Informace si umí ověřit, rozlišuje důvěryhodné a nedůvěryhodné zdroje. Rozzná v textu prvky manipulace. Dokáže zhodnotit, jak text ovlivnila politická a společenská situace. Uplatňuje zásady kritického čtení, tj. dokáže ověřit předpokládané závěry, zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Na základě rozboru náročného textu si na něj vytváří názor, který umí obhájit. U naučných textů sleduje vedle závěrů i argumentaci a případně i to, že argumentace chybí.

METODICKÁ PODPORA PEDAGOGŮM

V období mezi jednotlivými etapami testování byla školám poskytována průběžná metodická podpora. Pedagogové se účastnili praktických seminářů ve formě workshopů, které umožňovaly rovněž sdílení dobré praxe. Na seminářích měli učitelé možnost reflektovat své zkušenosti s rozvojem čtenářské gramotnosti na své škole, vyměňovat si zkušenosti s pedagogií dalších škol a prakticky si vyzkoušet metody, které úspěšnému rozvoji čtenářské gramotnosti žáků napomáhají.

Současně měli učitelé po celou dobu projektu k dispozici metodické materiály dostupné na portálu svetgramotnosti.cz.

VÝCHODISKA METODICKÉ PODPORY

Učitelé odborných předmětů na středních školách obvykle očekávají, že žáci na střední škole jsou již tzv. čtenářsky gramotní, jsou hotoví čtenáři, kteří dokáží pracovat s texty dle zadání učitele. Případně pedagogové předpokládají, že dále rozvíjet a zlepšovat čtenářské dovednosti žáků je úkolem výhradně učitelů českého jazyka a literatury.

Na druhou stranu se učitelé většinou shodují, že nízká čtenářská gramotnost je významnou překážkou dalšího vzdělávání žáků napříč vzdělávacími stupni, obory i výukovými předměty – s nedostatečnými čtenářskými dovednostmi žáků (schopnost přečíst text s porozuměním, pracovat s klíčovými slovy nebo například vyhledávat informace a orientovat se v textu apod.) se ve svých hodinách běžně setkávají všichni pedagogové a považují je spolu s nízkou motivovaností žáků ke studiu obecně za hlavní příčiny toho, proč jsou žáci ve studiu neúspěšní a nemotivovaní.

Cílem seminářů bylo zvýšení povědomí potřebnosti rozvoje čtenářské gramotnosti v odborných předmětech a osvojení si pedagogických dovedností, které rozvoji čtenářské gramotnosti napomáhají a tím vedou ke zlepšení studijních předpokladů každého žáka.

ÚVODNÍ PRAKTICKÝ SEMINÁŘ

V období mezi 1. a 2. etapou testování proběhl v každé ze zapojených škol úvodní seminář realizovaný formou praktického workshopu. Semináře se konaly v prostorách škol a každého semináře se účastnila významná část pedagogického sboru. Časový rozsah semináře byl 5 hodin.

Na úvodním semináři jsme se zaměřili na motivaci pedagogů věnovat se i v odborných předmětech čtenářské gramotnosti. Hlavním cílem seminářů tedy bylo, aby si učitelé uvědomili potřebnost zaměření se na čtenářskou gramotnost i v odborných předmětech, a

jako podpůrné nástroje jim byly představeny základní metody, které vedou ke zlepšování čtenářské gramotnosti žáků a zlepšují efektivitu procesu učení. Současně tyto metody zvyšují motivaci žáků ke studiu i k práci s textem, mají požadovaný motivační charakter.

Program úvodního semináře

- seznámení škol s výsledky 1. etapy testování a analýza souhrnných výsledků,
- seznámení s vývojovým kontinuem pro čtenářskou gramotnost (mapou čtenáře) a s principy formativního hodnocení,
- seznámení s průběhem a harmonogramem Projektu,
- sdílení zkušeností z prvního dílčího testování a z Projektu,
- práce s metodickými materiály,
- sdílení dobré praxe.

Učitelé pracovali pod vedením lektorek s metodickými materiály z portálu svetgramotnosti.cz, které mohou využívat při vlastní výuce. Účastníci obdrželi metodické příručky pro učitele odborných předmětů a také další tištěné metodické materiály (metodiky, pracovní listy, popisy metod, ukázkové texty, karty pro hraní rolí).

Lektorky pracovaly s praktickými odbornými texty, tematicky zaměřenými na vzdělávací obory zapojených škol (instalatér, truhlář, číšník/kuchař aj.), učitelé se zapojili do činností při práci s textem aktivně, vyzkoušeli si prezentované metody, sdíleli zkušenosti ze své praxe.

Učitelé měli možnost si vyzkoušet:

- praktické ukázky metod zaměřených na aktivizaci žáků – metody Brainstorming, Volné psaní,
- praktické ukázky metod zaměřených na práci s textem (porozumění textu, zhodnocení textu a práce s informacemi, klíčovými slovy) – metody Alfa box, Myšlenková mapa, Grafické organizéry,
- praktické ukázky metod zaměřených na reflexi a shrnutí – metoda Pětílístek,
- praktické ukázky komplexních metod – metoda I.N.S.E.R.T.

Úvodního školení se zúčastnilo více než 50 pedagogů z 5 středních škol. Školení proběhlo v prostorách jednotlivých zapojených škol.

PRAKTICKÉ SEMINÁŘE KE SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ

V období mezi 2. a 3. etapou testování proběhly dva praktické semináře (workshopy) pro pedagogy vybraných středních škol. Semináře se uskutečnily 1. října 2019 a 29. května 2020 a byly zaměřeny na sdílení zkušeností z rozvoje čtenářské gramotnosti ve školách a na praktické seznámení s dalšími metodami a s principy rozvoje čtenářské gramotnosti.

Semináře byly i nadále zaměřeny převážně na praktické činnosti při práci s textem, které jsou využitelné napříč obory v přímé praxi. Učitelé navázali na metody z úvodního semináře

a prakticky si vyzkoušeli další metody a techniky: Párové sdílení, Brainstorming, Diskuze, Skládankové učení, Čtyři rohy, Klíčová slova, Vennův diagram, T-graf, Kolotoč, Škálování, Vím/Chci se dozvědět/Dozvěděl jsem se, Střed vesmíru, Přemýšlivá třída, Brainpool, SWOT analýza aj.

Učitelé prostřednictvím sdílení dobré praxe rovněž na seminářích přenášeli své zkušenosti na kolegy z dalších škol, což má obecně důležitý motivační charakter – učitelé tak získali cenné informace o využitelnosti, přínosech i rizicích konkrétních metod a rovněž potřebnou důvěru v zavádění nových neznámých metod a aktivit do osobní pedagogické praxe. Podobně přínosně byla vnímána reflexe s aktuální distanční výukou.

Všechny materiály z platformy (metodiky s pracovními listy, ukázkové texty a další materiály) obdrželi učitelé na školení v papírové podobě a prostřednictvím portálu svetgramotnosti.cz je obdrželi k dalšímu využití i elektronicky.

METODIKA ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI V ODBORNÝCH PŘEDMĚTECH

Pro učitele zapojených škol byla vytvořena přehledná příručka (sborník metod) Rozvíjíme čtenářskou gramotnost v odborných předmětech, kterou společně s dalšími pracovními materiály (pracovními listy a aktivitami, ukázkovými texty apod.) obdrželi učitelé na úvodním školení v papírové podobě a které mají školy prostřednictvím portálu svetgramotnosti.cz k dispozici i elektronicky.

NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO POSTUP SMĚŘUJÍCÍ K DALŠÍMU ROZVOJI ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Čtenářská gramotnost je jedním z nejdůležitějších obecných předpokladů pro úspěšné studium každého žáka a studenta. Podpora čtenářské gramotnosti nemá být pouze záležitostí výuky českého jazyka, ale je potřebné, aby byla nedílnou součástí výuky všech všeobecně-vzdělávacích i odborných předmětů na základní i střední škole.

Nedostatečná úroveň čtenářské gramotnosti žáků je pedagogy základních i středních škol vnímána jako významná překážka ve vzdělávání, a to bez ohledu na studovaný obor či zaměření školy. Pedagogové odborných předmětů však doposud nemají s moderními metodami a čtenářskými strategiemi při práci s odborným textem praktickou zkušenost, ani pro jejich rozvoj nenachází potřebnou didaktickou podporu. Bez ní ale není možné se na čtenářskou gramotnost zaměřovat a do výuky ostatních předmětů ji začleňovat.

Doporučení a návrhy k rozvoji čtenářské gramotnosti, které jsme dávali směrem ke školám, pedagogům a žákům, vycházela z výše uvedených skutečností a předávány byly k cílovým příjemcům následujícími způsoby:

- jako součást výsledkových zpráv k testování,
- na setkáních sdílené praxe, kde jsme je pedagogům poskytovali formou praktických ukázek a vzájemnou výměnou zkušeností,
- v rámci metodických materiálů na portále svetgramotnosti.cz, který je přístupný všem účastníkům projektu (pedagogům i žákům).

Doporučení k rozvoji čtenářské gramotnosti pro pedagogy odborných předmětů:

- výuka dle modelu E-U-R s využitím metod kritického myšlení v odborných předmětech,
- využívání autentických textů při výuce, práce se širokou škálou textů,
- využití formativní zpětné vazby a zapojení žáků do sebehodnocení,
- individualizace práce s žáky dle čtenářské úrovně (přiměřená náročnost textů),
- využívání pro žáky atraktivních zdrojů informací,
- individualizace výuky při práci s textem podle úrovní čtenářů s využitím výsledků testování,
- využívání metodických materiálů z portálu svetgramotnosti.cz.

Doporučení k rozvoji čtenářské gramotnosti v rámci strategického rozvoje škol:

- systematické sledování úrovně čtenářské gramotnosti všech žáků,
- hodnocení čtenářské gramotnosti s využitím kritérií vývojového kontinua,
- zařazování sebehodnocení žáků,
- doporučování přiměřené literatury žákům,
- vytváření dostatečného prostoru pro čtení a sdílení čtenářských zážitků,
- vytváření čtenářsky podnětného prostředí (knihovna/studovna s bohatým fondem odborné i krásné literatury, čtenářské koutky apod.),
- zařazování školních projektů do výuky,
- sdílení a mezipředmětová spolupráce.

Důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti a kritického myšlení by se měl stát samozřejmou součástí vzdělávacích cílů každé základní i střední školy obdobně jako zaměření se na další oblasti, které se v 21. století ukazují jako zásadní (mediální výchova, sociální a komunikativní kompetence apod.). Vzhledem k dosud spíše nízkému povědomí pedagogů o potřebnosti takové změny je ve školách nutná podpora ze strany ředitelů, resp. zřizovatelů škol, aby se učitelé s principy metod výuky dovedností pro 21. století měli možnost seznámit, uvědomit si jejich potřebnost a naučit se s nimi pracovat. Podpora ze strany ředitelů škol a zřizovatelů nebo i dalších institucí by měla být dlouhodobá a pro efektivní změnu ve škole systematická. Ideální je např. proškolení celého pedagogického sboru, vhodné jsou formy podpory jako mentoring

či tandemová výuka, což však ředitelé škol nemohou převážně vzhledem k finanční náročnosti těchto aktivit realizovat.

Projekt Podpora čtenářské gramotnosti je ukázkou, jak mohou být školy v tomto směru vhodně podpořeny, a při dlouhodobějším trvání či širším zapojení škol lze očekávat výrazný dopad na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků podpořených škol.

MATERIÁLY PRO ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Díky zapojení do projektu získali učitelé ze všech zúčastněných škol plně přístupný portál svetgramotnosti.cz, v němž našli materiály pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Materiály byly připravené týmem odborníků ze Scio i ze školní praxe – učitelů, lektorů a knihovníků. V průběhu projektu jsme získali zpětnou vazbu, že se tyto materiály staly pro učitele užitečným nástrojem při plánování a zkvalitňování výuky.

Východiskem portálu je mapa učebního pokroku čtenářské gramotnosti (vývojové kontinuum).

Mapa čtenářské gramotnosti (též vývojové kontinuum):

- popisuje vývoj čtenářské gramotnosti napříč jednotlivými ročníky základní školy a nižšími ročníky střední školy,
- jasně formuluje, čeho je třeba dosáhnout a jakým způsobem se projeví to, že bylo cíle dosaženo,
- definuje pokrok žáka v 7 navazujících úrovních,
- popisuje charakteristické projevy žáků na každé z těchto úrovní,
- poskytuje rámec ke sledování pokroku jak z hlediska žáka, tak z hlediska učitele,
- vychází z kategorií podle mezinárodního měření PISA.

Portál obsahuje:

- připravené aktivity do výuky zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti od 1. do 9. třídy ZŠ a pro nižší ročníky SŠ ve formě metodik, určené jak do hodin českého jazyka, tak i do hodin dalších všeobecně-vzdělávacích předmětů,
- tipy na knihy, deskové hry a on-line výukové materiály rozdělené podle úrovně uživatele,
- články obsahující inspiraci a nápady (nejen) do hodin českého jazyka,
- další materiály (podklady k seminářům, metodické příručky, dokumenty k projektu).

VÝSLEDKY TESTOVÁNÍ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

STRUKTURA VZORKU

Do prvního testování se v lednu 2019 zapojilo celkem 311 žáků 2. ročníků z 5 středních škol, z toho:

- 81 žáků tříd vzdělávacích oborů s výučním listem,
- 230 žáků tříd vzdělávacích oborů s maturitní zkouškou.

Do druhého testování se v květnu 2019 zapojilo 297 žáků 2. ročníků z 5 středních škol, z toho:

- 79 žáků tříd vzdělávacích oborů s výučním listem,
- 218 žáků tříd vzdělávacích oborů s maturitní zkouškou.

Do třetího (závěrečného) testování se v květnu a červnu 2020 zapojilo celkem 231 žáků 3. ročníků z 5 středních škol, z toho:

- 58 žáků tříd vzdělávacích oborů s výučním listem,
- 173 žáků tříd vzdělávacích oborů s maturitní zkouškou.

Opakované zapojení týchž žáků umožnilo sledování a vyhodnocení výsledků v čase.

POUŽITÉ VELIČINY

U ověřovacích testů není podstatné, kolik úloh v testu žák vyřešil, ale je důležité, jak těžké úlohy zvládl vyřešit. Z tohoto důvodu není v takovémto typu testu vyhodnocena úspěšnost ani percentil. Výstupem testu pro žáka je označení kategorie, do které se svým výkonem zařadil.

Vážený průměr úrovní (viz následující tabulky) představuje průměrnou úroveň žáků dané skupiny (ročníku, třídy). Nabývá hodnot 1 až 7. Čím je číslo vyšší, tím je ve skupině více žáků dosahujících vyšší úrovně.

PRŮBĚH TESTOVÁNÍ

Testování probíhalo ve třech dílčích etapách:

- 1. dílčí etapa proběhla v první polovině školního roku 2018/2019, a to v termínu 14. až 28. 1. 2019. Do testování se zapojili žáci 2. ročníku vybraných středních škol, celkem 16 tříd z 5 středních škol.
- 2. dílčí etapa proběhla v závěru druhého pololetí školního roku 2018/2019, a to v termínu 6. až 20. 5. 2019. Do testování se zapojili stejní žáci 2. ročníku vybraných středních škol (celkem 15 tříd z 5 středních škol).

- 3. dílčí etapa proběhla ve druhém pololetí školního roku 2019/2020, a to v termínu 20. 4. až 15. 5. 2020. Do testování se zapojili stejní žáci, tentokrát již 3. ročníku vybraných středních škol, celkem 16 tříd z 5 středních škol.

PRVNÍ DÍLČÍ ETAPA TESTOVÁNÍ

První dílčí etapě testování předcházela informační komunikace se školami prostřednictvím určených kontaktních osob. Školy obdržely harmonogram projektu a praktického průvodce testováním, který jim zprostředkoval instrukce k úvodní administraci v testovací aplikaci (založení tříd, žáků, přiřazení testů, generování přístupových údajů). Informace k testování obdrželi prostřednictvím škol rovněž zapojení žáci.

Testování organizovala škola, test přiřadili v aplikaci svetgramotnosti.cz žákům učitelé. Škola mohla testování svých žáků naplánovat dle svých potřeb kdykoliv v rámci daného termínu. V případě organizačních problémů s uvedeným termínem jsme škole umožnili po dohodě individuální prodloužení termínu testování.

Žáci do testování vstupovali každý ve svém osobním profilu na webu svetgramotnosti.cz, pro přihlášení vždy používali *hash* a heslo, které jim v aplikaci vygenerovala a předala škola. Před vlastním testováním byli žáci učiteli seznámeni s časovým limitem a vhodnou strategií při vyplňování testů.

Výsledek testu se každému žákovi (řešiteli testu) automaticky vygeneroval jako tzv. individuální zpráva ihned po ukončení testování.

Výsledkové zprávy pro školy byly zpracovány hromadně po skončení testování. Zpráva každé školy obsahuje přehledné informace o dosažených výsledcích žáků souhrnně za celé třídy a školu. Výsledné úrovně gramotnosti žáků pak slouží učitelům jako vodítko pro volbu rozvojových materiálů (aktivity, metodiky a karty knih) nebo pro doporučování knih odpovídající obtížnosti.

Do první dílčí etapy testování čtenářské gramotnosti se celkem zapojilo 311 žáků.

DRUHÁ DÍLČÍ ETAPA TESTOVÁNÍ

Druhé dílčí testování probíhalo ve stejném režimu jako předchozí testování. Zadávání testů organizovaly s informační podporou Scio jednotlivé zúčastněné školy, vyhodnocení proběhlo centrálně ve společnosti Scio.

Výstupy ze závěrečného testování obsahovaly podrobné informace pro školy i zapojené žáky. Žáci obdrželi zprávu v elektronické formě ihned po ukončení ve svém osobním profilu na webu svetgramotnosti.cz.

Výsledkové zprávy pro školy byly zpracovány hromadně po skončení testování. Školám byly výsledkové zprávy zpřístupněné 14. června 2019, školy byly o zpřístupnění zpráv na webu

svetgramotnosti.cz. informovány e-mailem. Zprávy obsahovaly zjištěné výsledky za školu a zapojené třídy, analýzu výsledků za školu a třídy po 2. dílčí etapě testování, porovnání výsledků školy s výsledky zapojených středních škol a definování oblastí a návrhů pro další rozvoj čtenářské gramotnosti. Pedagogové i žáci tak měli k dispozici srovnání výsledků po 1. a 2. testování.

Informace z druhé dílčí etapy testování umožnily učitelům sledování úrovně čtenářské gramotnosti v čase a umožňovaly mapovat, jak se daří na zapojených školách silné stránky školy v oblasti čtenářské gramotnosti podporovat a jak se daří pracovat i v oblastech, na něž je třeba se s ohledem na zjištěné výsledky v testování zaměřit. Současně výsledné úrovně gramotnosti žáků pak sloužily učitelům jako vodítka pro volbu rozvojových materiálů (aktivity, metodiky a karty knih) nebo doporučení knih odpovídající obtížnosti.

Do druhé dílčí etapy testování čtenářské gramotnosti se celkem zapojilo 297 žáků.

TŘETÍ DÍLČÍ ETAPA TESTOVÁNÍ

Do průběhu poslední dílčí etapy testování zasáhla aktuální situace v České republice v souvislosti s koronavirovou pandemií a uzavřením škol. Testování proběhlo v termínu 20. dubna až 15. května 2020 a žáci se zapojili do testování z domova.

Testování předcházela informační komunikace se školami. Vzhledem k nestandardní situaci jsme komunikovali s kontaktními osobami i se zadavatelem projektu. Aby měly školy organizaci testování co nejjednodušší, testování a testy žákům jsme v aplikaci svetgramotnosti.cz přiřadili. Školy rovněž obdržely instrukce k testování pro žáky upravené pro testování z domova, které spolu s přístupovými údaji zapojeným žákům zaslaly.

Žáci do testování vstupovali každý ve svém osobním profilu na webu svetgramotnosti.cz. Před vlastním testováním si žáci mohli připomenout typy úloh a průběh testem prostřednictvím [demo testu](#). Do testování se mohli zapojit kdykoliv v rámci daného termínu.

Vyhodnocení proběhlo centrálně ve společnosti Scio. Výsledkové zprávy byly žákům zpřístupněny v elektronické formě ihned po ukončení testu v osobním profilu na webu svetgramotnosti.cz.

Výsledkové zprávy pro školy byly zpracovány hromadně po skončení testování. Zpráva každé školy obsahuje přehledné informace o dosažených výsledcích žáků souhrnně za celé třídy a školu. Výsledkové zprávy mají školy v elektronické podobě k dispozici ve svém profilu na uvedeném webu.

Pedagogové zapojených tříd mají po třetí etapě testování k dispozici informaci o vývoji úrovně čtenářské gramotnosti svých žáků. Mohou sledovat posun jednotlivých žáků, a to až na úroveň konkrétních dovedností.

Do třetí dílčí etapy testování čtenářské gramotnosti se celkem zapojilo celkem 231 žáků.

SOUHRNNÉ VÝSLEDKY TESTŮ

Následující tabulky a grafy zobrazují celkové výsledky a výsledky podle částí testu ve čtenářské gramotnosti žáků středních škol Jihomoravského kraje. Tabulky zahrnují výsledky ze všech dílčích etap testování. Výsledky jsou rozděleny na 2. ročníky středních škol s třídami vzdělávacích oborů s výučním listem a na 2. ročníky středních škol s třídami vzdělávacích oborů s maturitní zkouškou.

Z tabulek a grafů mimo jiné můžeme vyčíst počty zapojených žáků v jednotlivých typech škol (maturitní a nematuritní obory), porovnání výsledků za celý test po typech škol za celý test, ale i za jednotlivé části testu v prvním, druhém a třetím dílčím testování. Sledovat lze i rozložení žáků v dosažených úrovních a to jak za test jako celek, tak i po sledovaných částech textu (sledovaných dovednostech).

Mezi průměrnými výsledky obou skupin je rozdíl více než jedna úroveň čtenářské gramotnosti, v praxi to znamená významný rozdíl mezi čtenářskými dovednostmi obou sledovaných skupin.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST – POČTY ÚČASTNÍKŮ TESTOVÁNÍ

Tab. 1	etapa I		etapa II		etapa III	
	škol	žáků	škol	žáků	škol	žáků
Celkem	16	311	15	297	16	231

Nižší počet zapojených žáků ve třetí dílčí etapě testování byl ovlivněn aktuální situací v České republice. Testování probíhalo v období uzavření škol a žáci byli testováni ve změněných podmínkách z domova. I přes opakovanou snahu škol se však nepodařilo zapojit všechny žáky jako v předchozích testováních, nejčastějšími příčinami jsou nedostatečné technické vybavení v rodinách některých žáků a rovněž nízká motivace některých z nich.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST – SOUHRNNÉ VÝSLEDKY

Tabulka 2 – celková úroveň

Tab. 2	žáků	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	vážený průměr úrovní
výuční list etapa I	81	1	7	16	30	26	1	0	3,9
výuční list etapa II	79	1	15	21	26	13	3	0	3,6
výuční list etapa III	58	2	4	9	19	19	5	0	4,1
maturita etapa I	230	2	6	6	43	106	67	0	4,9
maturita etapa II	218	1	4	11	33	110	44	15	5,0
maturita etapa III	173	2	2	6	27	67	48	21	5,2
JMK SŠ etapa I	311	3	13	22	73	132	68	0	4,7
JMK SŠ etapa II	297	2	19	32	59	123	47	15	4,6
JMK SŠ etapa III	231	4	6	15	46	86	53	21	4,9

Tabulka 3 – úroveň v části: zhodnocení textu

Tab. 3	žáků	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	vážený průměr úrovní
výuční list etapa I	81	2	11	18	18	17	15	0	4,0
výuční list etapa II	79	3	20	15	25	12	4	0	3,4
výuční list etapa III	58	4	4	12	10	18	8	2	4,1
maturita etapa I	230	4	7	13	40	69	97	0	5,0
maturita etapa II	218	0	12	16	34	77	61	18	5,0
maturita etapa III	173	0	7	5	25	53	59	24	5,3
JMK SŠ etapa I	311	6	18	31	58	86	112	0	4,7
JMK SŠ etapa II	297	3	32	31	59	89	65	18	4,6
JMK SŠ etapa III	231	4	11	17	35	71	67	26	5,0

Tabulka 4 – úroveň v části: získávání informací

Tab. 4	žáků	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	vážený průměr úrovní
výuční list etapa I	81	5	7	11	27	18	13	0	4,0
výuční list etapa II	79	7	13	15	18	18	8	0	3,6
výuční list etapa III	58	4	5	8	16	15	5	5	4,2
maturita etapa I	230	4	4	12	42	76	92	0	5,0
maturita etapa II	218	3	5	14	32	77	56	31	5,1
maturita etapa III	173	3	3	7	29	47	56	28	5,3
JMK SŠ etapa I	311	9	11	23	69	94	105	0	4,7
JMK SŠ etapa II	297	10	18	29	50	95	64	31	4,7
JMK SŠ etapa III	231	7	8	15	45	62	61	33	5,0

Tabulka 5 – úroveň v části: zpracování informací

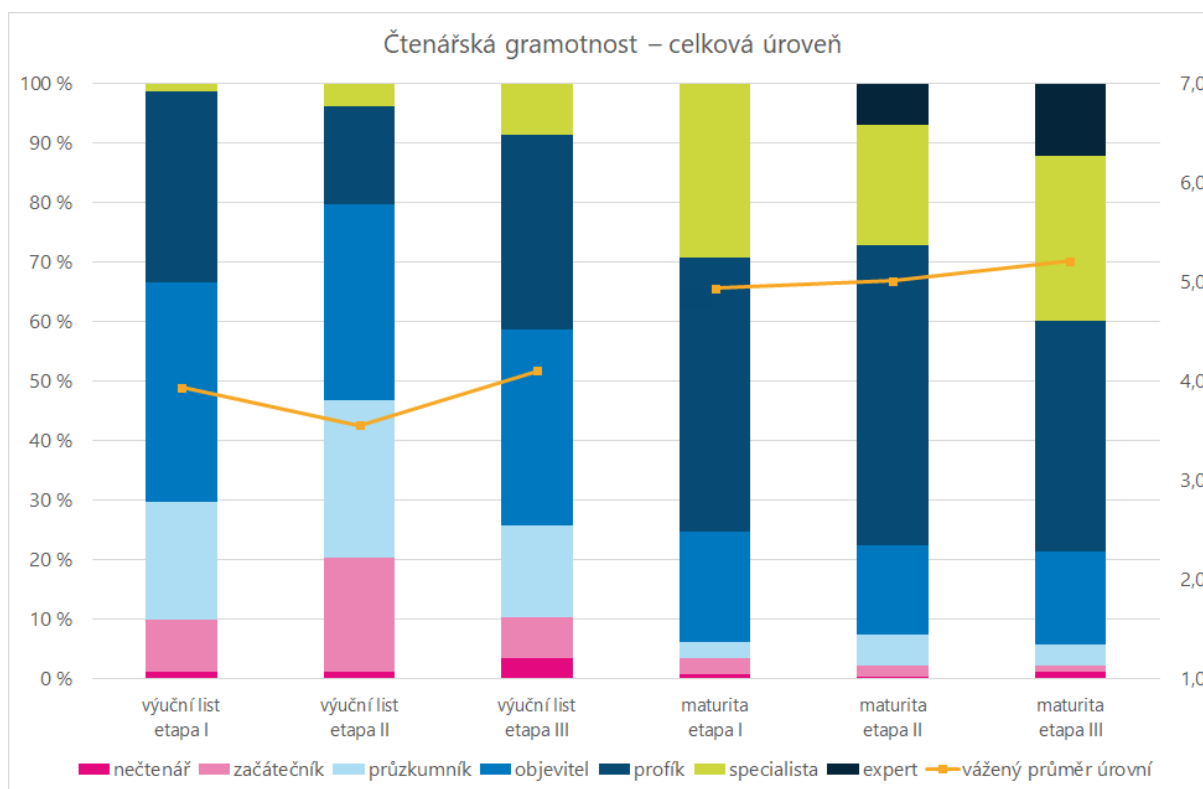
Tab. 5	žáků	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	vážený průměr úrovní
výuční list etapa I	81	1	10	14	20	30	6	0	4,1
výuční list etapa II	79	1	14	16	23	16	8	1	3,8
výuční list etapa III	58	3	5	8	17	11	12	2	4,2
maturita etapa I	230	3	7	4	45	104	67	0	4,9
maturita etapa II	218	1	4	7	32	89	69	16	5,2
maturita etapa III	173	2	2	4	24	61	49	31	5,4
JMK SŠ etapa I	311	4	17	18	65	134	73	0	4,7
JMK SŠ etapa II	297	2	18	23	55	105	77	17	4,8
JMK SŠ etapa III	231	5	7	12	41	72	61	33	5,1

Žáci byli testováni v pětíměsíčních časových odstupech. Pro sledování vývoje čtenářské gramotnosti je vhodnější zaměřit se na výsledky v delších časových odstupech (např. 1 rok mezi vstupním a druhým hodnotícím testováním).

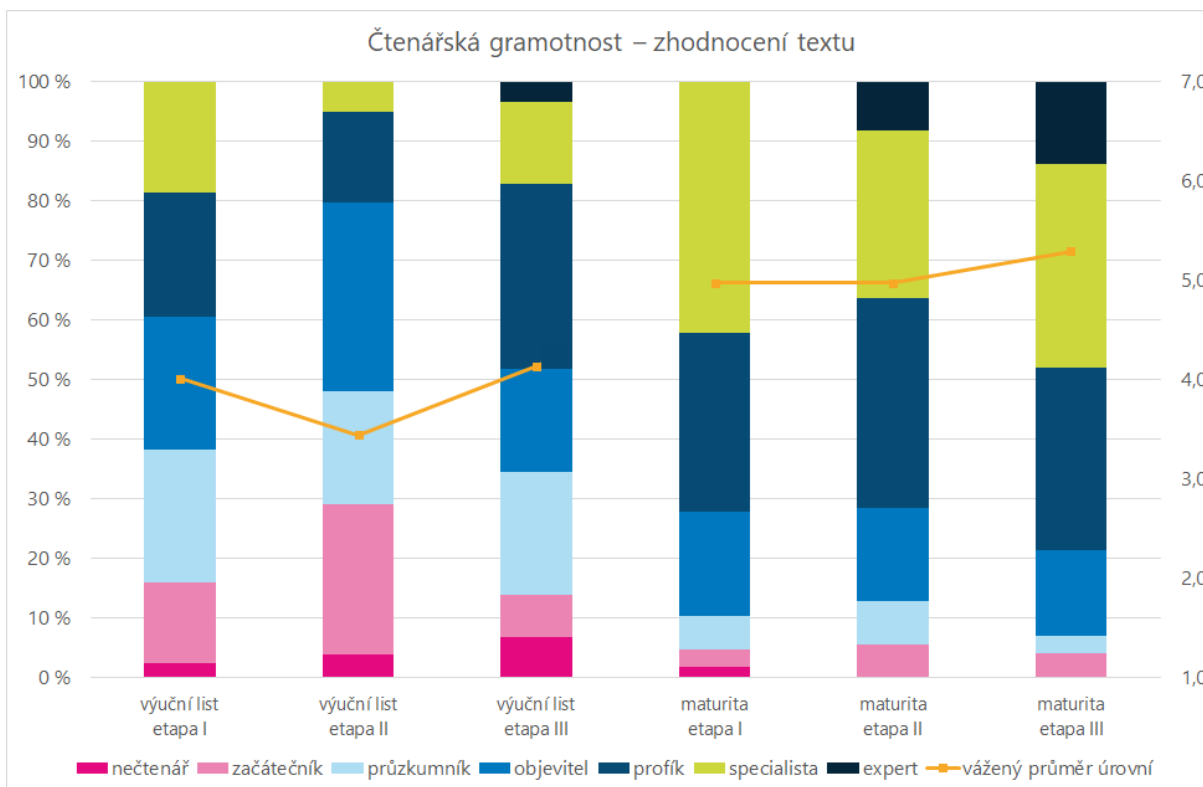
V souhrnných výsledcích všech škol v čase mezi první a třetí etapou testování prokazují žáci obou sledovaných skupin zlepšení svých čtenářských dovedností, a to jak v celkových výsledcích za test, tak i v jednotlivých oblastech čtenářské gramotnosti. Sledujeme-li vývoj v ročním časovém rozestupu mezi prvním a třetím dílčím testováním, vidíme, že trend zlepšení je u žáků maturitních oborů postupný, u žáků s výučním listem došlo mezi první a druhou etapou testování ke zhoršení.

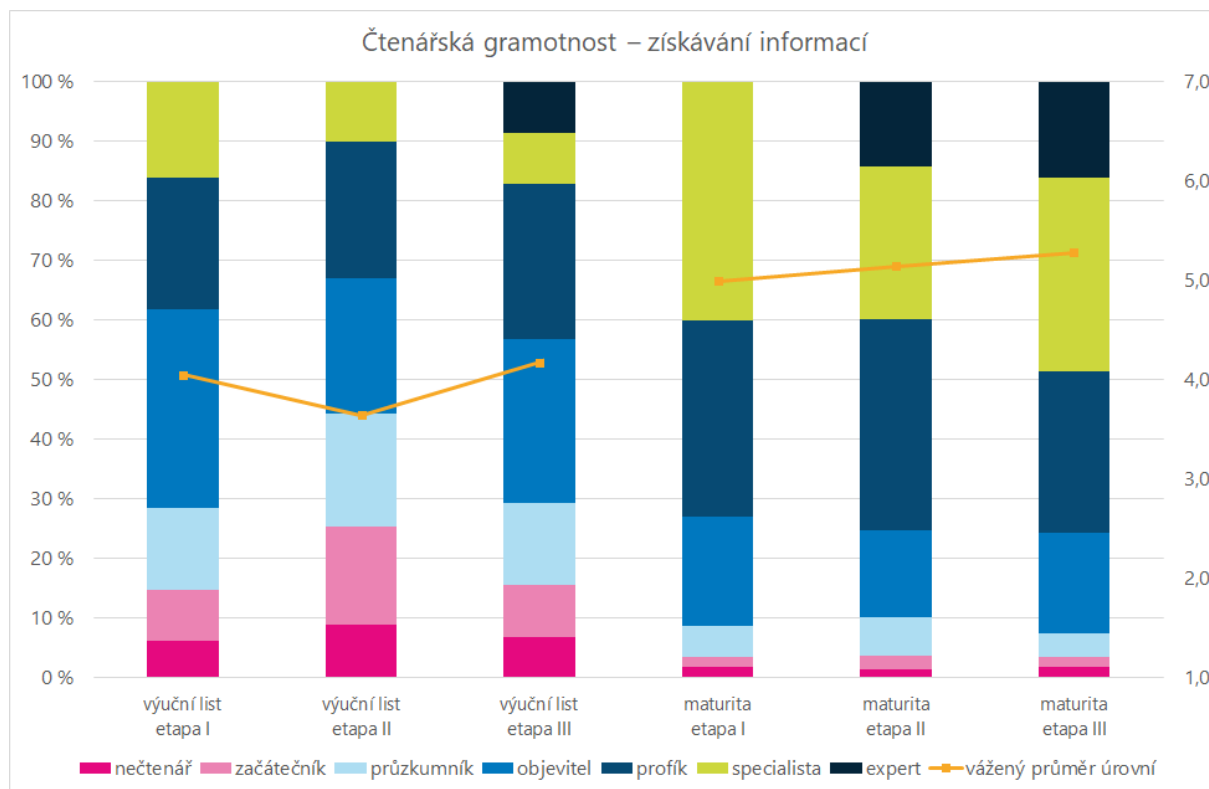
Graf 1 – celková úroveň

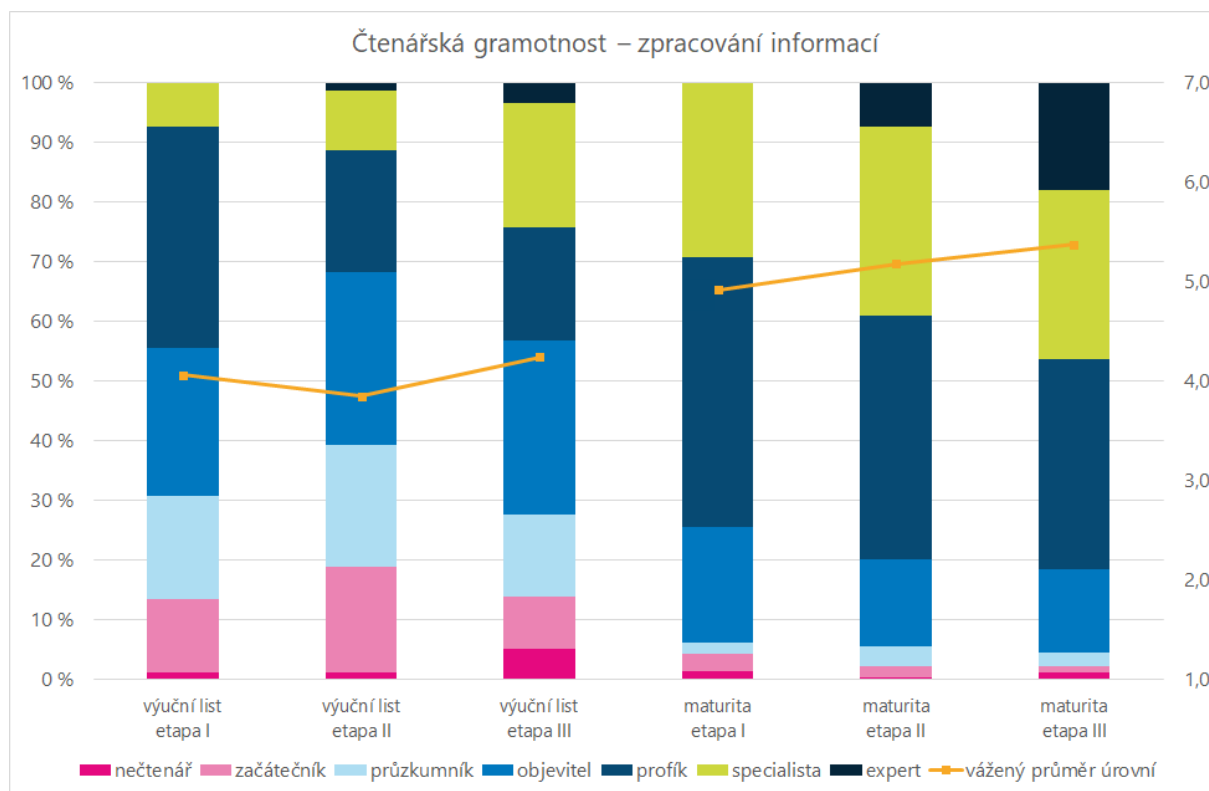
Graf 2 – úroveň v části: zhodnocení textu

Graf 3 – úroveň v části: získávání informací

Graf 4 – úroveň v části: zpracování informací

SUMARIZACE

Výsledky ve čtenářské gramotnosti vykazují průběžné zlepšování čtenářských dovedností u žáků maturitních oborů. U žáků oborů s výučním listem došlo v mezičase ke zhoršení.

Výsledky nedoporučujeme porovnávat mezi jednotlivými obory ani jednotlivými zapojenými školami, složení žáků každé školy je jiné a výsledky mají svým formativním charakterem sloužit vyučujícím pro individuální práci se žáky.

V analýze doporučujeme školám zaměřovat se zejména na výsledky jednotlivých částí testu a následně je rozvíjet pomocí materiálů na svetgramotnosti.cz.

V období mezi jednotlivými etapami testování byla školám poskytována průběžná metodická podpora. Pedagogové se účastnili workshopů a seminářů ke sdílení dobré praxe a byly pro ně připraveny metodické materiály. Na seminářích měli možnost reflektovat své zkušenosti s rozvojem čtenářské gramotnosti na své škole, vyměňovat si zkušenosti s pedagogy dalších škol a prakticky si vyzkoušet metody, které úspěšnému rozvoji čtenářské gramotnosti žáků napomáhají.

Pro učitele zapojené do projektu byla vytvořena příručka Rozvíjíme čtenářskou gramotnost pro učitele odborných předmětů, kterou společně s dalšími pracovními materiály obdrželi učitelé v papírové podobě a prostřednictvím portálu svetgramotnosti.cz rovněž elektronicky.

Portál svetgramotnosti.cz sloužil vyučujícím jako metodický pomocník a byl zapojeným školám po dobu trvání projektu plně přístupný. Prostřednictvím zpětné vazby jsme si ověřili, že pro ně byl přínosem a inspirací do výuky. Pedagogové zde našli doporučení, připravené metodiky a aktivity na rozvoj čtenářské gramotnosti pro výuku se zaměřením na práci s odborným textem. Všechny metodické materiály byly vytvořeny ve spolupráci s učiteli, lektory a dalšími odborníky z praxe. V materiálech lze vyhledávat, filtrovat dle různých kritérií, poté stačí vybraný materiál stáhnout, vytisknout a využít jej s žáky v hodině. Pro lepší orientaci je uvedena přibližná časová dotace, materiály je možné použít i jako doplnění vlastní práce, k inspiraci a zpestření výuky. Jsou zde obsaženy nejen kratší náměty, které lze realizovat během jedné vyučovací hodiny, ale i náměty delší např. na projektové dny.

Portál slouží pedagogům také k vyhledávání vhodných knih, deskových her nebo on-line aplikací rozdělených podle úrovně uživatele. Nechybí ani články zaměřené na inspiraci a nápady nejen do výuky, ale i pro rodiče či žáky.

Důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti a kritického myšlení by se měl stát samozřejmou součástí vzdělávacích cílů každé školy, obdobně jako zaměření se na další oblasti, které se v 21. století ukazují jako zásadní (mediální výchova, sociální a komunikativní kompetence apod.).

Vzhledem k dosud spíše nízkému povědomí pedagogů o potřebnosti změny je ve školách žádoucí podpora ze strany ředitelů, resp. zřizovatelů škol a dalších institucí, aby se učitelé s principy metod výuky dovedností pro 21. století měli možnost seznámit, uvědomit si jejich potřebnost a naučit se s nimi pracovat.

Podpora ze strany ředitelů škol, zřizovatelů nebo i dalších institucí by měla být dlouhodobá a pro efektivní změnu ve škole systematická. Ideální je např. proškolení celého pedagogického sboru, vhodné jsou formy podpory jako mentoring či tandemová výuka, což však ředitelé škol nemohou převážně vzhledem k finanční náročnosti těchto aktivit realizovat.

Projekt Pilotní program podpory čtenářské gramotnosti na středních školách v Jihomoravském kraji je ukázkou, jak může zřizovatel školy v tomto směru vhodně podpořit a při dlouhodobějším trvání či širším zapojení škol lze očekávat žádoucí dopad na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.

PŘÍLOHA 1: TABULKY S VÝSLEDKY PODLE JEDNOTLIVÝCH ŠKOL

V následujících tabulkách vidíte přehled výsledků všech zapojených škol z testování čtenářské gramotnosti.

Tabulky 6–9 zachycují **přehled výsledků z první dílčí etapy testování v lednu 2019**. Výsledky jsou rozčleněné podle tříd testovaných 2. ročníků ze zapojených středních škol. Tabulky zobrazují celkové výsledky a výsledky za jednotlivé části testu.

Tabulky 10–13 zachycují **přehled výsledků z druhé dílčí etapy testování v květnu 2019**. Výsledky jsou rozčleněné podle tříd testovaných 2. ročníků ze zapojených středních škol. Tabulky zobrazují celkové výsledky a výsledky za jednotlivé části testu.

Tabulky 14–17 zachycují **přehled výsledků z třetího dílčího testování v dubnu 2019**. Výsledky jsou rozčleněné podle tříd testovaných 2. ročníků ze zapojených středních škol. Tabulky zobrazují celkové výsledky a výsledky za jednotlivé části testu.

Tabulky 18–21 zachycují **vývoj celkových výsledků ze všech etap testování ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020**. Výsledky jsou rozčleněné po jednotlivých třídách zapojených škol (2. ročník 2018/2019 a 3. ročník 2019/2020).

Poznámka: Chybějící údaj v tabulce znamená, že třída dané testování vynechala.

Tab. 6		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ leden 2019, celková úroveň							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	17	0	1	1	3	10	2	0	4.6
1B	9	0	1	1	2	5	0	0	4.2
1C	15	0	0	1	8	6	0	0	4.3
2A	20	1	3	7	6	3	0	0	3.4
2B	23	0	3	4	11	5	0	0	3.8
2C	15	2	1	1	7	4	0	0	3.7
2D	3	0	1	1	1	0	0	0	3.0
3A	31	0	0	0	3	16	12	0	5.3
3B	25	0	1	0	2	10	12	0	5.3
3C	26	0	0	0	2	8	16	0	5.5
4A	20	0	0	3	4	12	1	0	4.6
4B	20	0	2	2	7	7	2	0	4.3
4C	23	0	0	0	9	10	4	0	4.8
5A	24	0	0	1	2	11	10	0	5.3
5B	22	0	0	0	3	14	5	0	5.1
5C	18	0	0	0	3	11	4	0	5.1

Tab. 7		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ leden 2019, zhodnocení textu							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	17	0	1	1	5	4	6	0	4.8
1B	9	0	1	1	3	1	3	0	4.4
1C	15	0	0	0	5	6	4	0	4.9
2A	20	1	4	9	3	1	2	0	3.3
2B	23	0	5	7	5	4	2	0	3.6
2C	15	2	1	3	2	5	2	0	3.9
2D	3	1	2	0	0	0	0	0	1.7
3A	31	0	0	0	6	8	17	0	5.4
3B	25	0	0	2	0	5	18	0	5.6
3C	26	0	0	1	1	8	16	0	5.5
4A	20	0	0	2	5	6	7	0	4.9
4B	20	1	2	2	3	4	8	0	4.6
4C	23	1	0	1	8	6	7	0	4.7
5A	24	0	1	0	4	7	12	0	5.2
5B	22	0	0	1	4	11	6	0	5.0
5C	18	0	1	1	4	10	2	0	4.6

Tab. 8		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ leden 2019, získávání informací							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	
1A	17	0	1	2	6	5	3	0	4.4
1B	9	0	0	1	5	2	1	0	4.3
1C	15	0	2	0	6	3	4	0	4.5
2A	20	2	2	6	3	4	3	0	3.7
2B	23	2	3	1	11	4	2	0	3.8
2C	15	3	0	3	5	3	1	0	3.5
2D	3	1	0	1	0	0	1	0	3.3
3A	31	0	0	1	3	10	17	0	5.4
3B	25	0	2	0	2	5	16	0	5.3
3C	26	0	0	0	1	6	19	0	5.7
4A	20	0	0	3	7	7	3	0	4.5
4B	20	0	0	3	8	6	3	0	4.5
4C	23	1	1	1	4	12	4	0	4.6
5A	24	0	0	1	2	7	14	0	5.4
5B	22	0	0	0	4	10	8	0	5.2
5C	18	0	0	0	2	10	6	0	5.2

Tab. 9		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ leden 2019, zpracování informací							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	
1A	17	0	2	0	2	10	3	0	4.7
1B	9	0	2	0	4	2	1	0	4.0
1C	15	0	1	3	4	6	1	0	4.2
2A	20	1	3	7	5	4	0	0	3.4
2B	23	0	4	3	5	8	3	0	4.1
2C	15	2	1	0	6	5	1	0	3.9
2D	3	0	1	1	0	1	0	0	3.3
3A	31	0	0	0	4	18	9	0	5.2
3B	25	0	1	0	2	11	11	0	5.2
3C	26	0	0	0	4	5	17	0	5.5
4A	20	0	1	0	6	11	2	0	4.7
4B	20	1	1	2	4	10	2	0	4.4
4C	23	0	0	0	9	9	5	0	4.8
5A	24	0	0	2	3	12	7	0	5.0
5B	22	0	0	0	4	11	7	0	5.1
5C	18	0	0	0	3	11	4	0	5.1

Tab. 10		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ květen 2019, celková úroveň							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	16	0	1	1	4	5	4	1	4.8
1B	10	0	0	0	3	6	1	0	4.8
1C	21	0	2	3	11	5	0	0	3.9
2A	19	1	4	9	5	0	0	0	2.9
2B	19	0	7	5	4	3	0	0	3.2
2C	10	0	0	0	3	6	1	0	4.8
2D									
3A	29	0	0	0	2	20	5	2	5.2
3B	27	0	0	2	1	9	10	5	5.6
3C	23	0	0	0	0	10	9	4	5.7
4A	20	0	2	4	6	5	3	0	4.2
4B	19	1	2	5	4	6	0	1	3.8
4C	23	0	1	0	8	14	0	0	4.5
5A	20	0	0	0	2	8	9	1	5.5
5B	23	0	0	0	1	16	5	1	5.3
5C	18	0	0	3	5	10	0	0	4.4

Tab. 11		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ květen 2019, zhodnocení textu							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	16	0	2	1	3	4	5	1	4.8
1B	10	0	0	1	2	3	4	0	5.0
1C	21	0	3	4	10	4	0	0	3.7
2A	19	2	8	5	3	1	0	0	2.6
2B	19	1	6	4	4	3	1	0	3.3
2C	10	0	0	1	1	3	5	0	5.2
2D									
3A	29	0	1	1	2	18	6	1	5.0
3B	27	0	0	2	2	7	12	4	5.5
3C	23	0	0	0	1	9	8	5	5.7
4A	20	0	3	2	8	4	3	0	4.1
4B	19	0	7	4	2	5	0	1	3.5
4C	23	0	1	1	9	9	3	0	4.5
5A	20	0	1	1	2	6	7	3	5.3
5B	23	0	0	0	5	7	9	2	5.3
5C	18	0	0	4	5	6	2	1	4.5

Tab. 12		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ květen 2019, získávání informací							vážený průměr
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	úrovni
1A	16	0	1	1	3	6	3	2	4.9
1B	10	0	0	0	4	4	1	1	4.9
1C	21	1	4	2	4	6	4	0	4.0
2A	19	4	2	6	4	2	1	0	3.1
2B	19	2	5	4	3	5	0	0	3.2
2C	10	1	0	0	3	4	2	0	4.5
2D									
3A	29	0	0	0	2	13	8	6	5.6
3B	27	0	1	0	1	10	8	7	5.7
3C	23	0	0	1	1	9	5	7	5.7
4A	20	0	2	3	7	5	3	0	4.2
4B	19	2	1	5	2	7	1	1	3.9
4C	23	0	1	4	5	5	8	0	4.7
5A	20	0	0	1	3	5	6	5	5.6
5B	23	0	0	0	3	7	11	2	5.5
5C	18	0	1	2	5	7	3	0	4.5

Tab. 13		Čtenářská gramotnost – 2. ročník SŠ květen 2019, zpracování informací							vážený průměr
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	úrovni
1A	16	0	0	1	4	6	5	0	4.9
1B	10	0	0	0	3	5	1	1	5.0
1C	21	0	2	2	9	6	2	0	4.2
2A	19	1	6	7	3	2	0	0	2.9
2B	19	0	4	5	7	3	0	0	3.5
2C	10	0	0	1	0	4	5	0	5.3
2D									
3A	29	0	0	0	2	13	11	3	5.5
3B	27	0	1	0	3	7	11	5	5.6
3C	23	0	0	0	1	5	12	5	5.9
4A	20	0	2	2	4	5	6	1	4.7
4B	19	1	2	3	5	5	2	1	4.1
4C	23	0	1	0	5	15	2	0	4.7
5A	20	0	0	0	3	9	8	0	5.3
5B	23	0	0	0	3	11	8	1	5.3
5C	18	0	0	2	3	9	4	0	4.8

Tab. 14		Čtenářská gramotnost – 3. ročník SŠ květen 2020, celková úroveň							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	13	0	0	1	1	7	3	1	5.2
1B	10	0	0	0	1	5	2	2	5.5
1C	11	0	1	2	2	4	2	0	4.4
2A	18	2	3	0	9	3	1	0	3.6
2B	13	0	0	5	2	6	0	0	4.1
2C	15	0	0	1	2	7	5	0	5.1
2D	5	0	0	1	3	1	0	0	4.0
3A	13	0	1	0	1	4	6	1	5.3
3B	11	0	0	0	0	1	4	6	6.5
3C	19	0	0	0	1	5	6	7	6.0
4A	11	0	0	1	3	5	2	0	4.7
4B	17	2	1	0	8	5	0	1	4.0
4C	21	0	0	1	5	9	5	1	5.0
5A	18	0	0	1	4	8	5	0	4.9
5B	22	0	0	0	1	9	10	2	5.6
5C	14	0	0	2	3	7	2	0	4.6

Tab. 15		Čtenářská gramotnost – 3. ročník SŠ, květen 2020, zhodnocení textu							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profik	specialista	expert	
1A	13	0	0	1	3	4	3	2	5.2
1B	10	0	0	0	2	4	4	0	5.2
1C	11	0	0	4	0	4	2	1	4.6
2A	18	2	4	2	6	3	1	0	3.4
2B	13	0	0	5	3	3	1	1	4.2
2C	15	0	1	0	4	5	4	1	4.9
2D	5	1	0	0	0	3	1	0	4.4
3A	13	0	1	0	2	2	7	1	5.3
3B	11	0	0	0	1	2	4	4	6.0
3C	19	0	0	0	1	2	9	7	6.2
4A	11	1	0	1	1	5	3	0	4.6
4B	17	0	4	0	3	8	1	1	4.3
4C	21	0	0	1	2	10	5	3	5.3
5A	18	0	1	2	2	6	5	2	5.0
5B	22	0	0	0	3	6	10	3	5.6
5C	14	0	0	1	2	4	7	0	5.2

Tab. 16		Čtenářská gramotnost – 3. ročník SŠ, květen 2020, získávání informací							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	
1A	13	0	0	2	1	2	8	0	5.2
1B	10	0	0	0	1	3	5	1	5.6
1C	11	1	1	2	1	4	1	1	4.2
2A	18	2	2	2	5	3	2	2	4.1
2B	13	0	2	2	6	3	0	0	3.8
2C	15	0	1	1	3	5	4	1	4.9
2D	5	0	0	1	2	2	0	0	4.2
3A	13	1	0	0	1	2	6	3	5.5
3B	11	0	0	0	0	3	2	6	6.3
3C	19	0	0	0	1	6	7	5	5.8
4A	11	1	0	1	2	3	2	2	4.8
4B	17	2	2	0	8	4	1	0	3.8
4C	21	0	0	0	6	5	5	5	5.4
5A	18	0	0	2	3	5	7	1	5.1
5B	22	0	0	0	2	7	8	5	5.7
5C	14	0	0	2	3	5	3	1	4.9

Tab. 17		Čtenářská gramotnost – 3. ročník SŠ, květen 2020, zpracování informací							vážený průměr úrovní
označení	počet	nečtenář	začátečník	průzkumník	objevitel	profík	specialista	expert	
1A	13	0	0	1	1	7	4	0	5.1
1B	10	0	0	0	2	3	2	3	5.6
1C	11	0	1	3	1	4	1	1	4.4
2A	18	3	2	1	8	2	2	0	3.6
2B	13	0	1	2	4	2	3	1	4.5
2C	15	0	0	0	3	7	3	2	5.3
2D	5	0	0	1	3	0	1	0	4.2
3A	13	0	1	0	1	4	5	2	5.4
3B	11	0	0	0	0	0	5	6	6.5
3C	19	0	0	0	0	7	5	7	6.0
4A	11	0	1	1	1	3	5	0	4.9
4B	17	2	1	0	5	6	2	1	4.3
4C	21	0	0	1	4	7	6	3	5.3
5A	18	0	0	0	6	5	5	2	5.2
5B	22	0	0	0	1	7	10	4	5.8
5C	14	0	0	2	1	8	2	1	4.9

Čtenářská gramotnost – celková úroveň						
Tab. 18	2. ročník SŠ – leden 2019		2. ročník SŠ – květen 2019		3. ročník SŠ – květen 2020	
označení	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně
1A	17	4.6	16	4.8	13	5.2
1B	9	4.2	10	4.8	10	5.5
1C	15	4.3	21	3.9	11	4.4
2A	20	3.4	19	2.9	18	3.6
2B	23	3.8	19	3.2	13	4.1
2C	15	3.7	10	4.8	15	5.1
2D	3	3.0			5	4.0
3A	31	5.3	29	5.2	13	5.3
3B	25	5.3	27	5.6	11	6.5
3C	26	5.5	23	5.7	19	6.0
4A	20	4.6	20	4.2	11	4.7
4B	20	4.3	19	3.8	17	4.0
4C	23	4.8	23	4.5	21	5.0
5A	24	5.3	20	5.5	18	4.9
5B	22	5.1	23	5.3	22	5.6
5C	18	5.1	18	4.4	14	4.6

Čtenářská gramotnost – zhodnocení textu						
Tab. 19	2. ročník SŠ – leden 2019		2. ročník SŠ – květen 2019		3. ročník SŠ – květen 2020	
označení	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně
1A	17	4.8	16	4.8	13	5.2
1B	9	4.4	10	5.0	10	5.2
1C	15	4.9	21	3.7	11	4.6
2A	20	3.3	19	2.6	18	3.4
2B	23	3.6	19	3.3	13	4.2
2C	15	3.9	10	5.2	15	4.9
2D	3	1.7			5	4.4
3A	31	5.4	29	5.0	13	5.3
3B	25	5.6	27	5.5	11	6.0
3C	26	5.5	23	5.7	19	6.2
4A	20	4.9	20	4.1	11	4.6
4B	20	4.6	19	3.5	17	4.3
4C	23	4.7	23	4.5	21	5.3
5A	24	5.2	20	5.3	18	5.0
5B	22	5.0	23	5.3	22	5.6
5C	18	4.6	18	4.5	14	5.2

Čtenářská gramotnost – získávání informací						
Tab. 20	2. ročník SŠ – leden 2019		2. ročník SŠ – květen 2019		3. ročník SŠ – květen 2020	
označení	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně
1A	17	4.4	16	4.9	13	5.2
1B	9	4.3	10	4.9	10	5.6
1C	15	4.5	21	4.0	11	4.2
2A	20	3.7	19	3.1	18	4.1
2B	23	3.8	19	3.2	13	3.8
2C	15	3.5	10	4.5	15	4.9
2D	3	3.3			5	4.2
3A	31	5.4	29	5.6	13	5.5
3B	25	5.3	27	5.7	11	6.3
3C	26	5.7	23	5.7	19	5.8
4A	20	4.5	20	4.2	11	4.8
4B	20	4.5	19	3.9	17	3.8
4C	23	4.6	23	4.7	21	5.4
5A	24	5.4	20	5.6	18	5.1
5B	22	5.2	23	5.5	22	5.7
5C	18	5.2	18	4.5	14	4.9

Čtenářská gramotnost – zpracování informací						
Tab. 21	2. ročník SŠ – leden 2019		2. ročník SŠ – květen 2019		3. ročník SŠ – květen 2020	
označení	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně	počet	vážený průměr úrovně
1A	17	4.7	16	4.9	13	5.1
1B	9	4.0	10	5.0	10	5.6
1C	15	4.2	21	4.2	11	4.4
2A	20	3.4	19	2.9	18	3.6
2B	23	4.1	19	3.5	13	4.5
2C	15	3.9	10	5.3	15	5.3
2D	3	3.3			5	4.2
3A	31	5.2	29	5.5	13	5.4
3B	25	5.2	27	5.6	11	6.5
3C	26	5.5	23	5.9	19	6.0
4A	20	4.7	20	4.7	11	4.9
4B	20	4.4	19	4.1	17	4.3
4C	23	4.8	23	4.7	21	5.3
5A	24	5.0	20	5.3	18	5.2
5B	22	5.1	23	5.3	22	5.8
5C	18	5.1	18	4.8	14	4.9